

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 június 25, szombat.

VI. ÉVFOLYAM, 145. SZÁM

Hadjárat a gyermekhalandóság ellen

Közelednek az aratás, a gyümölcsérés, a gyermekhasmenések nyári hónapjai. Amilyen szép, ragyogóan fényes a július, augusztus hónapja, annyira veszélyes a csecsemők számára. Régen, július és augusztus nemcsak a természetakarítások, de a gyermekhalandóság két hónapja is volt. Száz éve tudjuk, hogy így van s legalább 20 éve ismerjük a gyermekhalandóság okait, kiinduló pontjait, de csak a népi demokrácia idejében kezdtünk neki komolyan, teljes erővel és anyagi eszközök hathatós igénybevételével a nyári gyermekhalandóság hathatós leküzdéséhez.

Idén, a Román Munkáspárt által kezdeményezett Állami Tervnek megfelelően folytatják és erősítik a már tavaly megkezdett nyári, egészségügyi hadjáratot, dietétikus konyhák felállításával, új körorvosi, gondozónői, gyermekkonzultációs állások létesítésével, rengeteg ingyen gyógyszer, rizs, tejpor, tej kiosztásával, mélyreható felvilágosító munka segítségével.

Tavaly Kolozs megye dietétikus konyháinak száma 37 volt, idén nyáron a kisgyermekes veszélyes és sokszor halálos emésztési zavarait leküzdő, dietétikus konyhák száma a megyében hatvankettőre emelkedett. A körorvosokat az idén ellátták az emésztési zavarokat gyorsan, hathatósan leküzdhető gyógyszerekkel. Rengeteg sulfanamidint, sulfathiazolt, szacharin tablettát küldtek. Tavaly még penicillint drága pénzért is alig lehetett kapni. Idén már a körorvosok kaptak penicillint, amelyet adott esetben a beteg csecsemőnek ingyen adhatnak be. Azonban nem elég dietétikus konyhát felállítani! Ehhez megfelelő személyzetet kell rendelkeztetni, akik az orvos által rendelt kitértő és gyors hatású gyógytáplálékot elkészítik és a beteg csecsemőnek beadják. Ma már elmondhatjuk, hogy ebben a tekintetben is túl vagyunk a kezdet nehézségein. A tanfolyamok folyamán képpen a már felállított dietétikus konyhák elég kitanult személyzettel rendelkeznek.

Az emésztési zavarokból kilábolt, lábbadozó, nagyobbacska gyermekek fontos gyógytápláléka a vitamindús zöldséglevés. Ennek elkészítéséhez friss zöldségre van szükség. Ezt a kérdést a legtöbb helyen szellemesen és leglégtető módon oldották meg. A legtöbb dietétikus konyha saját kerttel rendelkezik, ahol a szükséges zöldséget maguk termelik ki. Az erre a célra szolgáló kerteket részben az iskolakertekből hasították ki, részben kisajátított birtokokból juttattak számunkra. A kertek megművelését kollektív munka révén oldották meg.

Rengeteg történik a gyermekbetegségek alapos, gyors és tükéletes kiküszöbölése érdekében. De még több intézkedést fogantatósnak a nyári gyermekbetegségek megelőzése céljából. A legfontosabb lezvegy az anyák és az egész társadalom felvilágosítása. Az egészségügyi minisztérium rövid, könnyen érthető nyelven megírt brosúrákat hozott forgalomba, melyeknek címe: „Hogyan óvjuk meg a gyermeket a nyári hasmenéstől”. A brosúrák óriási tömegben a

Mao Ce Tung bejelentette a demokratikus Uj Kina megteremtését

PEKING. — (Agerpress.) Az „Uj Kina” hírügynökség jelenti: Mao Ce Tung, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának elnöke az új politikai tanácsadó szerv előkészítő bizottságának június 15-i ülésén nagy beszédet mondott, melyben rámutatott arra, hogy a megalkandó politikai tanácsadó szervnek az lesz a feladata, hogy megalakítsa a demokratikus koalíciós kormányt és vezesse a harcot a fasiszta Kuomintangmaradványok végleges kiirtására és folytassa Kína politikai, gazdasági, kulturális újjáépítését.

Beszéde további részében rámutatott arra, hogy az új politikai tanácsadó szerv összehívását még 1943-ban javasolta a Kínai Kommunista Párt, melyet a demokratikus szervezetek és a kínai állampolgárok összes kategóriái elfogadtak, mert az volt a meggyőződésük, hogy meg kell dönteni a Kuomintang reakciós uralmát és össze kell hívni a politikai tanácsadó szervet, mely majd megalakítja a demokratikus koalíciós kormányt.

A kínai hadsereg óriási győzel-

méről beszélve rámutatott arra, hogy a kínai néphadsereg 3 év alatt a Kuomintang haderő 5 millió 500.000 emberét tette harc képtelenné, úgy, hogy jelenleg már csak 1.500.000 emberrel rendelkeznek Csang-Kaj-Sek. Kifejtette, hogy a néphadsereg győzelme a világ összes népeinek győzelmét jelenti a reakciós imperialista erők fölött. Hangsúlyozta, hogy a kínai népek egységbe kell tömörülnie, hogy véglegesen leverhesse az imperialisták kínai lakóinak minden kísérletét. Kína kérdéseit az imperialisták legkisebb beavatkozása nélkül magának a kínai népnek kell megoldania.

Beszéde végén Mao Ce Tung foglalkozott az imperialista rendszer bomlásával, majd hangsúlyozta, hogy az új kínai kormány szívesen létesít majd diplomáciai kapcsolatot bármilyen országgal, de csakis az egyenlőség elve alapján és azzal a feltétellel, ha az illető kormány megszakítja kapcsolatait a kínai reakcióval. A reakció végleges leverése után a demokratikus kínai kormány a sokéves polgárháború sebeit gyógyítja és megteremtí a demokra-

tikus és hatalmas Uj Kínát.

Mao Ce Tung óriási lelkesedéssel fogadott beszéde után az előkészítő bizottság elhatározta a tanácskozó testület összehívását és hozzájárult az előkészítő munkához. A politikai tanácsadó szerv 45 szervezetet, közöttük 14 demokra-

tikus pártot, 6 katonai és 16 tömegszervezetet képvisel.

Az előkészítő bizottság kidolgozta a szervezeti szabályzatot és megválasztott egy 21 főből álló állandó bizottságot, melynek elnökévé Mao Ce Tungot választották meg.

A kínai néphadsereg felszabadította Shinszient

SANGHAI. — (Agerpress.) Az „Uj Kina” hírügynökség jelentése szerint a kínai néphadsereg felszabadította a Fukien tartomány középső részén lévő Shinszient körzeti székhelyet. Shensi tartományban Sziantól északnyugatra a Kuomintang haderőknek.

A francia nemzetgyűlés elutasította Thorez mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó javaslatot

PARIS. — (Agerpress.) Mint ismeretes, a francia parlament jogi bizottsága javaslatot készített, melyben kérte Maurice Thorez francia kommunista képviselő mentelmi jogának felfüggesztését. A javaslat országsszerte nagy tiltakozást váltott ki, a francia dolgozók milliói követelték a javaslat visszavonását. A francia nemzetgyűlés tegnap délelőtti ülésén foglalkozott Thorez mentelmi jogának felfüggesztésével és azt elutasította.

Befejeződött

az OSzT Központi Bizottságának plenáris ülése

Az Országos Szakszervezeti Tanács Központi Bizottsága június 21-én plenáris ülést tartott.

A plenáris ülésen megválasztották azt a küldöttséget, amely a Román Népköztársaság szakszervezeti mozgalmát a Szakszervezeti Világszövetség II. kongresszusán képviseli.

A bizottság megválasztása után Moraru Stelian jelentést tett a RNK szakszervezeti küldöttségének a Szovjetunióban tett látogatásáról és a szovjet szakszervezetek kongresszusán való részvételéről.

A plenáris ülésen Apostol Gheorghe, az OSzT elnöke, beszámolt a Szakszervezeti Világszövetség II. kongresszusának jelentőségéről, amelyet június 29-e és július 10-ike között tartanak meg Milánóban.

Chisinevski Ljuba, az OSzT helyettes elnöke, a plenáris ülés utolsó napirendi pontjaként a kollektív szerződések megkötésének eredményeiről beszélt. Beszédében hangsúlyozta, hogy a kollektív szerződések összeállítása és irásbafoglalása óriási munkát követelt meg a szakszervezetektől.

Annak szemléltetésére, hogyan fogadták a munkások, mérnökök és tisztviselők az új kollektív szerződést, Chisinevski Ljuba megemlítette beszédében, hogy a munkások, mérnökök és tisztviselők 28.000 javaslatot tettek a csoport-, osztály és nagygyűléseken a termelés megjavítására. Az új kollektív szerződések az alkalmazottak magas politikai színvonalát bizonyítják.

körorvosok címére érkeztek meg, akik ezt az UFDR-en, a Vörös-kereszten és az egészségügyi bizottságokon keresztül, továbbították az anyákhöz.

A nyári hasmenéssel összefüggő felvilágosítási kampány azonban ezzel még nem ér véget. Egymásután nyílnak meg az anyák új iskolái: Borsán, Kis- és Nagyesküllön, Borsaufalun, Hidalmáson, Füzesszentpéteren és Brádon. Az itteni anyák iskoláit még Kolozsvárról kiküldött gyermekgyógyász specialisták vezetik, a higiénikus orvosok jelenlétében. A falvakban újabb anyák iskoláit tartanak, amelyeknek előadói már a körorvosok lesznek.

Ha az eseményeket összefüggésben nézzük, az eredmények máris gyönyörűek. A semmiből, a pusztulásból, a tömeges csecsemőhalálból indultunk el. Száz gyermek közül nemrég még 20-21 gyermek pusztult el az első évben. Idén száz gyermek közül csak 12,1 gyermek pusztul el. Tehát a gyermekhalandóság máris a felére esett le. Az új intézkedések, a dietétikus konyhák, gyógyszerek, anyák felvilágosítása, gondozónővérek, gyermekgondozónők beállítása, az egészségügyi bizottságok, az UFDR, a Vörös-kereszt, az Ideiglenes bizottságok hathatós működése, az orvosoknak a munkával szembeni új beállítottsága következté-

ben, a gyermekhalandóság még jobban, még erősebb mértékben csökkenni fog.

A gyermekhalandóság elleni egész hadjárat új, alig néhány esztendő. Ennek a munkának is megvannak a maga hiányosságai. Egyelőre még kevés a gyermekgondozó nővér.

A szülész női állások nincsenek mind betöltve. Például Kolozs megyében negyven szülész női állásra nem akadt jelentkező.

Gyenge még az összeműködés az Ideiglenes bizottságok, a tömegszervezetek és az egészségügyi hatóságok között. Mindeddig a hiányosságokat azonban a Román Munkáspárt irányításával le lehet küzdeni. És le is

küzdjük. Ott állnak előttünk a gyermekhalandóság leküzdésének ragyogó példái. A cárizmus a gyermekhalandóság tekintetében talán még nálunk is rosszabbul állott. Ma viszont a Szovjetunióban a gyermekhalandóság oly kicsi, amilyenről a kapitalista államokban a legjobb orvosok sem mernek álmodni. Mi a nyári gyermekhalandóság leküzdése tekintetében is rengeteget tanulhatunk a Szovjetuniótól. Közegészségügyi hatóságainknak oda kell hatniuk, hogy a Szovjetuniónál magasabbra emeljék a gyermekhalandóság elleni harcunk a jövőben még eredményesebb legyen.

SZILÁGYI ANDRAS.

A tudomány megmagyarázza az égbolt titokzatos csodáit

"Beszélgetés a falu népével" sorozat

Munkában a falusi szovjet

(AZ „OROSZ KÖNYV” KIADÁSA)

A Szovjetunió falvaiban az államhatalmat a falusi tanács (szovjet) képviseli. Ezt általános és titkos szavazás útján választják meg és legfeljebb 25 képviselőből áll.

Az mód, ahogy a tanács hatáskörét betölti és szoros együttműködésben van a kolhoz népével, igazolja a közigazgatás legdemokratikusabb formáját, azt a közigazgatást, amely valóban a nép és a szovjet állam szolgálatában áll.

A falusi tanács megvitatta és véghezviszi mindazokat a munkálatokat, amelyek a falu gazdasági, kulturális és egészségügyére vonatkoznak, megold minden olyan kérdést, amely a föld megművelésének állandó feljavításával és az állatállomány szaporításával áll kapcsolatban.

Hogyan működik egy ilyen falusi tanács, arról számol be az „Orosz Könyv” legújabb könyvecskéje, amely a Fekete-tenger partjához közel levő Dondukovszkaja kozák falu tanácsát mutatja be. A falu nem nagy, mindössze hatezer lakosa van, területén öt kolhoz szervezetek meg és ezenkívül gyárak, állami malom, olajgyár, fogyasztási szövetkezet van a községben. A Nagy Honvédő Háború idején a német fasiztók elfoglalták és lerombolták a falut. A választók, amikor képviselőiket a helybeli szovjetbe beküldték, nemcsak azt a feladatot tűzték eléjük, hogy minél hamarabb állítsák helyre a hódítók tönkretette gazdaságokat, hanem hogy tovább is fejlesszék azokat. A nép képviselői tevékenységük első napjától kezdve jó gazda módjára láttak hozzá a rájuk bízott feladatok megvalósításához.

Ezekről a munkatervekről és feladatokról és azoknak végrehajtásáról szól a „Beszélgetés a falvak népével” sorozat kiadásában megjelent könyvecske, ami világosan mutatja, hogyan válhatott a falusi szovjet ülése és működése az államvezetés iskolájává.

A képekkel díszített könyvecske ára mindössze 7 lej.

ŐSEINK, akik sokszázézer esztendővel ezelőtt jelentek meg a Föld felszínén, sokkal közvetlenebb kapcsolatban állottak a természettel, mint a ma embere. Sokkal inkább ki is voltak azonban ezáltal aggodva és szélységein s éppen ezért aggódva és a félelemtől reszkette lesték az égi és földi tűntetőnyek minden változását. Mivel pedig a jelenségek tudományos magyarázatát nem ismerték, a villámot az istenek nyilának, a délibábót a szellemek igézetének tartották. A szivárvány a béke és boldogság biztató ígéréteinek jelképe lett, mely biztatón ragyog az elvonuló vihar sötét fellegein. A légkör magasabb rétegeiben felvillanó hulló esillagok háborukat, árványokat vagy árvizeket jósoltak s bajt hozó hírnökökké lettek.

Ezeket a babonás hiedelmeket a tudatlanság és a vele kapcsolatos félelem szülte. Az ismeretlenről való rettegés igen könnyen megmagyarázható és igen jól ismert lélektani tény.

Pedig azok a fénytűntetőnyek, amelyek Földünk légkörében lejátszódnak, pontosan engedelmessé válnak a fizika törvényeinek s nagyrészt laboratóriumokban is mesterségesen előállítható.

A SZIVÁRVÁNY a felhőkben lebegő vízcseppeken jön létre. Ezekre hatolnak be a Nap sugarai, utjukban megtörnek visszaverődnek s ilyen módon jutnak az észlelő szemébe. Ha a törés többszörös, akkor az ugynevezett főszivárványon kívül még egy mellékszivárvány is keletkezik. A főszivárvány ívében belül van a vörös sáv és kívül az ibolya, a mellékszivárványban a színek sorrendje fordított.

Igen érdekesek azok a népies időjárás szabályok, amelyek a szivárvánnyal függenek össze. Az ugynevezett „paraszti regula” szerint: „Javul az idő, ha napnyugtakor szivárványt látunk, de ha reggel észleljük a szivárványt, akkor bizony esőre számíthatunk.” Ez a megfigyelés a tárgyilagossá természetesen nem alapozható. Napnyugtakor a keleti égen fel lépő szivárvány azt jelenti, hogy keleten esik még, de nyugaton már fel-

szakadozott az eső hozó felhőtakaró. Ha reggel a nyugati égbolton tűnik fel szivárvány, akkor ez egy éppen felvonuló esőfrontot jelent, tehát valóban esapadékos időre számíthatunk a nap folyamán.

„Vörös az ég alja, alighanem szél lesz”, mondja az irodalomban is bevont regula. S ebben igaza is van. A nyugati égbolt feltűnő alkonypir-jelenségét a szél által felkavart por okozza, ez pedig egy kelet felé vonuló szeles és esapadékos időjárás front közeledtét jelel.

ÉRDEKES az a népies időjósági szabály, mely szerint: Ha a Napnak „cimborája” van (melléknap), ha a Hold körül szivárvány van, ha a Holdnak udvara van, eső lesz.

Mindhárom jelenség a nép helyes megfigyelőképességét dicséri. Ezek a fénytűntetőnyek ugyanis a fénytörésen, illetőleg fényelhajlásra alapszanak. A nagy magasságban (7-8000 méter) uszó ugynevezett fátvolfelhőkön, illetőleg az ezekben lebegő jégtűnőn a fény sugarat törést vagy elhajlást szenved. A fényelhajlás hozza létre az ugynevezett haló jelenségeket, melyeknek során a Nap körül 2-3 vagy négy melléknap („cimborák”) is látszik. Mivel pedig a felvonuló fátvolfelhők igen gyakran esőt hozó légörványlel (ciklon) közeledtét jelzik, ez a szabály is jónak mondható.

A DÉLIBÁRRÓL is szólunk valamit, mely esnlőka káprázatával a ménessé és sulyát fejjel lefelé fordítva ott remegtetni a láthatár peremén. Az ördögök és koboldok játékos tréfái helyett magyarázzuk meg keletkezését a fizika törvényeivel. A délibáb az ugynevezett vízszintes tükrözés eredménye. A nyáriidőn hirtelen felmelegedő rétek felett a levegő felemelkedik, a talajmentén légritkulás, néhány méter magasságban pedig légsűrűsödés áll elő. Ebben keletkezik a tükrözés, mely délibáborónasággá változtatja a „napmelegítő” égő kopár szik száját.

De keljünk védelmére a szegény hullócsillagoknak is, melyek nem egyebek, mint a világűrűből hozzánk

érkező apró égitestek. Nagy sebességgel szelve át Földünk köpenyét, a levegőtengert, felizzanak, szétröbbszörnek és ártalmatlan hamu alakjában hullanak le a levegőből. Könnyű dolgot őket háborúkkal kapcsolatba hozni, hiszen háború mindig van valahol a Föld kerekén - hulló esillag is csak elég nyári éjszakákon.

A légkör fénytűntetőnyei közül legérdekesebb a nálunk ritkán látható északifény, melynek létrejöttét elektromágneses erővel magyarázhatjuk meg. Gyakoriságuk ugyalszik a napfoltokkal mutat szoros összefüggést. Természetesen azonban ők sem maradtak ki a babonákól s veszélyt, halált, pusztulást jósolnak azok számára, akik nem vértették fel magukat kellőképpen a tudás és megismerés vértézeivel!

VEGÉZETŰL talán csak annyit, hogy a légkör fénytűntetőnyeit ne hozzuk sohasem kapcsolatba pillanatnyi hangulatainkkal, érzéseinkkel. Figyeljük meg inkább őket a tárgyilagosság szemüvegén keresztül s észlelteinket lejegyezve, járuljunk mi is hozzá a tudomány nagy épületének építéséhez s ezen keresztül a tömegek jólétének és boldogulásának megvalósításához.

Gyakorlati pályára készülnék a Bolyai Egyetemet meglátogató érettségiző diákok

KOLOZSVAR. — A Bolyai Egyetem rektorátusa érdekes kezdeménnyel sietett a középiskolát most végző, pályaválasztás előtt álló diákok segítségére. Mint már megírtuk, az egyetem meghívta és vendégül látta a magyar tannyelvű középiskolák most végző diákjait. A meghívás célja az volt, hogy a diákokban az egyetem különböző intézeteinek és fakultásainak látogatása közben megoldódjék a pályaválasztás nagy és fontos kérdése. A jól megszerve-

zett tanulmányi látogatásnak olyan sikere és eredménye volt, hogy igen sok diák határozta el véglegesen, milyen szakra iratkozik, mi az, amit tanulni akar.

A Bolyai Egyetem mindhárom épületében meleg szeretettel fogadták és diákokat és diáklányokat. Az Arany János-utcai központi épületben Szabó Árpád adjunktus fogadta a fiatal vendégeket és vezette végig őket az intézeteken, laboratóriumokon. A látogatásnak talán ebben az épületben volt a legnagyobb eredménye. A laboratóriumok és intézetek meglátogatása hozzájárult ahhoz, hogy a most végző liceumisták nagy része gyakorlati pályára szánta magát.

DIÁKOK AZ EGYETEMI LÁTOGATÁSRÓL

Dán Zsuzsa, az Állami Leányliceum XI. B. osztályának növendéke mondta:

— Az egyetem meghívása váratlan örömet okozott. Jól esett, hogy ilyen tördőnek velünk, s élvezetnek oda, ahol a multban középiskolások sohasem láttak vendégül. Az egyetemen látottak nagy hatással voltak mindnyájunkra. A lányok csaknem mind elhatározták, hogy gyakorlati pályára mennek.

Ligeti Anna ugyanennek a liceumnak érettségiző növendéke, a XI. A. osztály tanulója, jelentette ki:

— Tudjuk, hogy a terveződő látogatásban milyen szükség van szakem-

berekre. A gyakorlati pályák olyan vonzóak és érdekesek, hogy mi csaknem valamennyien elhatároztuk: gyakorlati pályára megyünk. Annál is inkább, mert ma a nőknek a férfakkal teljesen egyenlő lehetőségeik vannak.

Az I-es számú magyar tannyelvű Állami Fiúliceum két növendékét is megszólaltattuk. Ferencz Atilla és Fenesi Sándor XI. osztályos növendékek ugyancsak nagy elismeréssel nyilatkoztak a rektorátus megbízásából történt meleg fogadtatásról. Nagyon megkapta őket a laboratóriumoknak a gyakorlati életbe, a Terv teljesítésébe bekapcsolódó munkája. A legérdekesebbnek a fizika-kémia, biológia, geológia, állattléktani és növényrendszertani szakon tett látogatásukat tartják.

— Jó volna — mondják, ha több főiskolánk is hasonló kezdeménnyel segítette volna pályaválasztási kérdéseink megoldásához.

A gyakorlati pályákon kívül többen határozták el a jogi közgazdasági és közigazgatási karra való beiratkozást is. Itt a Bátya-utcai intézetben dr. Turnovszky Sándor professzor fogadta a diákokat, akik hálás szavakkal köszönték meg a meleg vendéglátást.

Végül a Horea-uti épületbe látogattak el a diákok. Itt Nagy Pál tanársegéd vezetésével meglátogatták az Orosz Intézetet, valamint a többi irodalmi intézeteket.

A nagy sikerű diáklátogatás eredménye komoly elhatározás: a diákok utja a gyakorlati pályák felé vezet.

(—on)

A reakció ellen

a szocializmus építéséért folytatott harc mellett foglalt állást Csik megye dolgozó parasztsága

A gyergyószentmiklósi megyei kulturverseny példátlan tömegmegmozdulás jegyében zajlott le. A versenyt eredetileg a sporttelepen akarták megtartani, azonban a zuhogó eső miatt kénytelenek voltak a Petőfi-Balcescu Kulturoththonba vonulni. Az ötezerből több főből álló hatalmas tömeg természetesen nem

fért be a terembe, úgy, hogy az emberek a kulturház udvarán, s az utcán várták végig a verseny lefolyását és az eredmények kihirdetését. A kultursportoktat óriási tömegek kísérték el a döntőversenyekre. Ditróból 1200, Remetéről 1100, Szarhegyről 800 ember jött be Gyergyószentmiklóstra.

600 szereplő vett részt a versenyen

A lelkesedés a rendkívül rossz időjárás ellenére is óriási volt. Sokan bőrig ázva érkeztek, mások esernyők alatt összehúzódva várták a verseny kezdetét. Senki sem törődött az esővel, amikor a kulturteremben megkezdődött a verseny, feszült figyelemmel hallgatták a bejutott szerencsések Magyar Károlynak, a megyei ideiglenes bizottság elnökének szavát, aki elmondta, miképpen kísértetlezték a zsirosparasztság és az egyházi reakció a kulturversenyek meghívásán. Igénybevette a reakció a lélekmérgezés, a bujtogatás, a megfélemlítés minden eszközét, hogy megakadályozza a dolgozó falusi nép kulturális felemelkedését és felvilágosodását, nemzeti kulturájának szor-

cialista tartalommal való telítődését. A tömeg, amely végigküzdötte a maga harcát a reakcióval, nagy lelkesedéssel és helyesléssel fogadta ezeket a szavakat. Később, amikor Juhász Lajos, a Magyar Népi Szövetség politikai bizottságának tagja, beszélt a kulturházban, egy emberként kiáltották:

— Le a demokrácia ellen uszító zsirosparaszttal és papi cinkosakkal!

Ilyen harcos hangulatban kezdődtek meg a kulturversenyek, melyeknek szép eredménye újabb bizonyosságot adott annak, hogy a székely dolgozó nép a szocializmus építéséért folytatott harc mellett foglalt állást.

Nagyszerű, új tehetségek seregszemléje

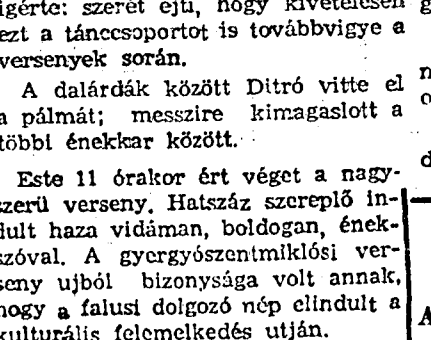
volt a gyergyószentmiklósi verseny szava és mozdulata az öntudatos és Oláh Ágnes csikszenttamási földművelő olyan pompás készséggel játszotta a „Jubéltum” című darabban, hogy általános vélemény szerint bármely nagyvárosi színpadon megállná a helyét. A csikszenttamási Haricska János játéka is kiemelkedő sikerrel aratott. Minden

szava és mozdulata az öntudatos dolgozó paraszti természetességét nyilatkozta.

A gyergyóújfalusiak közül Szász Antal szegénynapszamos legény tűnt ki, aki valószínűleg született színész. De falujának egész együttese is kiemelkedő rátermettséggel játszotta el a „Jubéltum” című darabot. Mól-

KIEGÉSZÍTÉS.

Lapunk tegnapi számának második oldalán megjelent „A mi Emlenkeünk” című cikk szerzőjének neve sajnálatos nyomdahiba miatt lemaradt. Itt írjuk tehát meg, hogy a cikk írója dr. CULCER Sándor.

MEGJELENT	
A ROMÁN-SZOVJET TANULMÁNYI INTÉZET folyóiratának A TUDOMÁNY ÉS MŰVELŐDÉS KÉRDÉSEI-nek 3. száma a következő tartalommal:	
LINA N. STERN: A hosszú élet és a fiatalság megőrzése.	M. URNOV: Howard Fast és Amerika.
V. MUSNICKI: A polgári „közgazdaság-tudomány” az amerikai imperializmus szolgálatában.	B. JARUSZTOVSZKIJ: Klasszikus hagyományok és „ujltás” a zenében.
A. I. DENISOV: A Szovjetunió és a nemzeti szuverenitás kérdése.	SZEMLE
A. TARASENKOV: Az élet igazságáról.	M. NEUMAN: A szovjetművészek kiállítása a Tretyjakovszkij Képtárban.
I. PLOTKIN: A párt és az irodalom.	A. JEVSZEJEV: A szovjetfilm ünnepe hét Ausztriában.
K. SZIMONOV: A szovjetdramaturgia feladatai és a színikritika.	M. MOROZOV: A brutális erő kultusza.
A. SISKINA: Egy könyv, amely új utat mutat.	A bűnözés az Amerikai Egyesült Államokban.

Borzalmas gyilkosságokról vallanak a tanuk a bányai terrorista- banda bünperében

Halálbüntetést kértek a dolgozók az elvetemült gyilkosokra

BUKAREST (Agerpress) — A terrorista, államfelforgató banda bünperének második főtárgyalási napján a tanuk kihallgatására került sor.

Elsőnek Milos Gavrilu, a szörény-megyei Domásna egészségügyőrt hallgatták ki, aki beismerte, hogy Blanu Spiru vádlottat, mint vasgárdistát, Domásna községben ismer- te meg 1945-ben és tudomása volt arról, hogy vasgárdista államfelfor- gató szervezet tagja. A bandában az

egyik csoportnak hírvivője volt, mely megbízatást Spiru Blanu-tól kapta. Tanu elmondta, hogy 1948 novemberé- ben, Domosneanu Petre vádlottat, a hegyekben elvezette Blanu Spiru csoportjához. Tudomása volt a banda államfelforgató cselekmények alköve- tésére irányuló terveiről és azt is tudja, hogy a környék dolgozó föld- művesei nem nézték jószemmel a ban- da garázdálkodását és számtalan esetben felháborodásukat adták ki- fejezésé.

azt gyanították, hogy kémkednek. Rövid idő múlva, puskalövés hallat- szott az erdőből. Később jelentették, hogy a két egyetemi hallgatót agyon- lölték. Puschița Petre és Frimescu Pantelimon át adták Utanak a két egyetemi hallgató iratait. Uta eze- ket elolvasás után elégette.

Tanuk tudomása van arról is, hogy éjnek idején Uta bandájának tagjai fenyegették és fosztogatták a dolgozó lakosságot és a szomszédos községek dolgozó földművesei a banda ártalmatlanná tételére segít- séget adtak a hatóságoknak.

Stoicescu Ilie teregovai lakos tanu- nak tudomása van arról, hogy 1949 február 22-én, amidőn a mez- zőre szénáért mentek, a két dolgozó földművest a banda tagjai elrabol- ták és február 23-án este halva ta- lálták őket.

Ezután Bacila Ion tanu hallgat- ták ki, akinek tudomása van arról, hogy Puschița Petre mutascu do- másnai kereskedő vádlott szállította a fegyvert és a löszert Uta terrorista bandájának. Plugova községből Uta- nak a vasgárdistáktól egy gépfegy- vert és sok töltényt hoztak.

Ezután Munteanu Gheorghe do- másnai földműves tanukihallgatá- sára került sor, aki elmondta, hogy 1948 szeptemberében ismerte meg Puschița Petre liber vádlottat.

Bisericosu Nicolae tanu tudomá- sa van arról, hogy 1949 március 18-án Temesvár és Karánsebes el- foglalását tervezték a banda tagjai.

A továbbiakban Grozavescu Ion, Stoicescu Pavel, valamint Nemes Nistor kornarevai illetőségű tanuk kihallgatására került sor, akik val- lomásukban elmondták, hogy tudomá- suk volt a banda tevékenységéről és tudnak arról is, hogy a banda a vi- dék lakosságát rettegésben tartva, fosztogató és gyilkosságokat köve- tett el. Vallomásuk megerősíti azt, hogy Maritescu Romulus vádlott, a banda legvéresebb tagja, gyilkolta meg a két teregovai illetőségű dol- gozó földművest.

A főtárgyalás második napja a vád és a védelem tanuinak kihall- gatásával ért véget.

A Bányai dolgozói nagygyűléseken követelték a vádlottak súlyos meg- büntetését. Az elvetemült gyilkos- sokra halálbüntetést kérnek a kör- nyék dolgozói, akiket rettegésben tartott a terrorista banda.

A TERV HIREI:

ZILAH

A sarmasági szénmedence dolgozói, az Állami Terv második negyedévének teljesítése érdekében, a Román Munkáspárt és a szakszervezeti csoportok felvilágosító munkája nyomán, ismét szo- cialista munkaversenyben állnak.

A versenyben jelentős eredményeket érnek el a szénmedence dolgozói és jelentős mértékben haladják túl a normát. Kocsis F. István csoportja 43, Juhász Ferencé 42, Mihály Ferencé 35, Szik- szai Dezső 26, Berceanu Grigore 25, Roncisc Mihályé 22 százalé- kal haladta túl a normát.

Ebben a versenyben jelentős haladás észlelhető, ami a lemaradt csoportoknak az eredményeit illeti. Moale Nicolae csoportja, amely április hónapban mindössze 5 százalékkal haladta túl a normát, a jól megszervezett munka nyomán, a Román Munkáspárt alapszer- vezetének alapos felvilágosító munkája eredményeképpen, május hónapban a normát 28 százalékkal haladta túl.

SZATMÁR

Állami Tervünk fokozott gondot fordít az anya- és csecsemő- védelemre. Ebben az évben Népköztársaságunk területén egymás- után alakulnak a napközi- és szülőotthonok, valamint a „Gyermek- ház”-ak, ahol az elhagyott apátlan-anyátlan szegény gyermekek ne- veltetéséről gondoskodik a dolgozók állama.

Szatmáron ünnepélyes keretek között avatták fel a Gyermek- házat. Modern egyszintes épületet alakítottak át erre a célra. Ti- zzenhét szobát rendeztek be hetven ágyval, hóféhér ágyneművel. A RDNSz segélybizottságának tagjai lelkes szorgalommal, önkéntes munkával segítettek a Gyermekház felavatását megelőző szerve- zési munkálatokban. A Román Munkáspárt és a megyei ideiglenes bizottság támogatása lehetővé tette, hogy a Gyermekház az ere- deti tervekkel eltérően augusztus 23 helyett már június 15-én át- adhassák rendeltetésének.

RESICA

A különleges acélművek és kerékabroncsműhely az Állami Terv teljesítésének sikere érdekében most egy új 1400 lóerős Diesel-motort szerelt fel, amely hatalmas mennyiségű áramot tud fejleszteni. Régebben a hasonló nagyszemélyű szerelőmunkát csak külföldi szerelők segítségével végezték el. Ma ezt a munkát már a resicai gyárban nevelkedett új technikai káder végzi el.

Wolanszki, csoportjával fáradhatatlanul dolgozva, leküzdve az összes nehézségeket, hat hét lefordítás alatt felszerelte a Diesel-mo- tort, amelynek segítségével öntudatos munkásaink az Állami Terv előirányzatát biztosan túl is teljesítik.

Az Országos Szakszervezeti Tanács kiadásában megjelent könyvek

ROMANOV F.: „A bolsevikok harca a forradalmi szakszerve- zetért a cári Oroszországban” (Szakszervezeti kiskönyvtár 9. szám).

ROMANOV F.: „A Februári Forradalomtól a Nagy Októberi Forradalomig” (Szakszervezeti kiskönyvtár 10. szám).

ROMANOV F.: „A szakszervezetek a polgárháború szakaszá- ban” (Szakszervezeti kiskönyvtár 11. szám).

SZIGIN M.: „A szakszervezetek a népgazdálkodás helyreállítá- sának szakaszában (1921—1925) (Szakszervezeti kiskönyvtár 12. szám).

JIPA P. IOAN: „Ébred a falu”.

„Beszélnek az élmunkások”.

HOLBAN N. — LEREA H.: „Normadöntők”.

POP M. és HOLBAN N.: „Munkaversenyek a Zsilvölgyében”.

KUZYNECOV V. V.: „Beszámoló a szovjet szakszervezetek központi tanácsának tevékenységéről”.

A párisi tanácskozások eredménye a Szovjetunió és a béke front sikere

Közel egy hónapon át állott a világ érdeklődé- sének középpontjában a külügyminiszterek párisi tanácskozása. Ha futó pillantást vetünk a külügy- miniszterek munkájára és fel akarjuk mérni a ta- nácskozások eredményeit, akkor megállapíthatjuk, hogy ez az ülés az nemzetközi együttműködés terén minden kétséget kizáróan eredményeket ért el.

Zsukov, a „Pravda” párisi levelezője a tanács- kozások eredményeit a következő három pontba foglalja össze:

„Elsőször is, a miniszterek megegyezésre jutot- tak az osztrák szerződés legfontosabb cikkelyeiben. Ezzel megteremtették a reális alapokat a szerződés- tervezet feletti munka befejezéséhez.

Másodszor, a miniszterek elhatározták, hogy folytassák erőfeszítéseiket Németország gazdasági és politikai egységének visszaállítására érdekében.

Harmadszor, a miniszterek kilátásba helyezték a Külügyminiszterek Tanácsa következő ülészaká- nak összehívását a német kérdéssel kapcsolatban.

A világ közvéleménye minden kétséget kizá- róan nagy megnyugvással vette ezeket az eredmé- nyeket, mert a nemzetközi együttműködésért folyó harcban a párisi tanácskozások lefolyásában és határozataiban a Szovjetunió vezető hatalmas bé- ketábró újabb sikereit látta.

Ennek pedig legdöntőbb eredménye, hogy a nyugati imperialista hatalmak kénytelenek voltak dilettáns politikájukat megváltoztatni és kormány- köreik támadójellegű politikájukat, a féltékeny hábo- rus uszítást leállítani.

Önkéntelenül felvetődik a kérdés, hogy mi kös-

tette a nyugati imperialista hatalmakat erre a nagy párfordulásra? Elsősorban az, hogy ha makacs po- litikájukkal továbbra is igyekeztek volna az európai béke szempontjából annyira fontos tanácskozások menetét felborítani, abban az esetben saját népeik előtt önmagukat leplezték volna le és beigazolódott volna, hogy valóban a béke és a békés együttmű- ködés ellenségei. Ezenkívül még egy másik fontos csemény is közrelejtett a nyugati hatalmak vissza- táncolásánál és az pedig nem más, mint hogy orszá- gaikban napról-napra egyre nagyobb arányokban bontakoznak ki a tőkés termelési rendszer súlyos ellentmondásai szűkebb válságok, ami a támadó po- litika számára egyáltalán nem jelent kedvező létkört.

A párisi tanácskozások és annak eredményei vi- lágosan beigazolták a Szovjetunió vezető hatalmas béketábor erejét. Szűlén, amikor kijelentette, hogy „a népek nem akarnak háborút” — világ békesze- retét közvéleményének a hő óhaját fejezte ki. A vi- lág dolgozói, a világ békeszerető népei bekében akarnak élni és dolgozni. Egyetlen anya sem haj- landó odaadni fiát, egyetlen hitves sem akarja el- veszíteni férjét az imperialista hódítók és kalandor- ok busásabb profijtja kedvéért. A népek sokszá- millióinak nevében adott hangot Szűlén akkor, amik- or kijelentette, hogy az új világ háború elkerül- hető, mert a népek békefrontja hatalmas és napról- napra erősebb lesz, mint a háborús uszítók. Ez igaz- ságot ad a párisi tanácskozásoknak is, amikor a hárcs uszítók kénytelenek voltak a Szovjetunió álláspontja előtt meghajolni, a féltékeny és szűnyo- gon élő kérdéseket a nemzetközi együttműködés szellemében megtárgyalni.

Ki lölte agyon a két földművest?

Soft Teodor 26 éves teregovai lakos tanuvallomásában elmondta, hogy tudomá- sa van arról, hogy Maritescu Ro- mulus, Blanu Spiru terrorista ban- dájához tartozott és azt is tudja, hogy a terrorista csoport két terego- vai lakost meggyilkolt. A tanuak tudomása van arról is, hogy a két teregovai dolgozó földművest falube- lje, Raritescu Romulus lötte agyon.

ELNÖK: Beszélte vele a két em- ber meggyilkolásáról? Mit kérdezte tőle és mit felelt?

TANU: Megkérdeztem, hogy mit tett velük, amire ő azt felelte, hogy kivégezte őket és halottak.

A tanu a továbbiakban elmondta, hogy Ghimboase Nicolae zsirospar- szat vádlott beszélt neki az államfel- forzó banda megalakításáról és fel- szólította, hogy tegye le a belépésé- hez szükséges esküt. Ghimboase Ni- colae vádlott azt mondta a tanuak, hogy a bandának tagjai közé a köz- ségből módosabb embereket szervez be.

Cernescu Icoana tanu kihallgatásá- ra került ezután sor, aki a banda ál- tal meggyilkolt Cernescu Lazar édes- anyja.

ELNÖK: Ismerte-e Puschița Petre Mutascu vádlottat, Cernescu Lazar meggyilkolása előtt?

TANU: Nem ismertem addig. Ak- kor láttam először.

ELNÖK: Fel voltak fegyverkezve?

TANU: Igen, négy puská is volt náluk. Botjaik is voltak.

ELNÖK: Hányan voltak önök?

TANU: Három férfi, egy kisgyer- mek és az én fiam voltunk együtt. Egyszerre csak hat terrorista lépett elénk, mégpedig ketten szemből, ket- ten-ketten pedig jobbról-balról és fi- amnak azt kiáltották, hogy tartsa fel kezét. Fegyverrel közeledtek feléje és felszólították, hogy térdeljen le, majd szédalaszták, zsebeiben kutatták és okmányait elvették. Pártokmányai és katonai könyve volt nála, amelyeket a terrorista elvettek tőle.

ELNÖK: Ön nem kérte, hogy hagy- ják békében?

A banda vérszomjas tagja

ELNÖK: Hová vitték a két em- bert?

TANU: Egy völgybe és utközben a két földműves kérte, hogy ne löj- jék agyon őket. Arra való hivatko- zással, hogy gyermekeik vannak, kér- ték, hogy ne löjjék agyon és mind- ennek ellenére Maritescu Romulus vádlott előbuzta zsebéből pisztolyt és mindkettőre két-két lövést adott le.

ELNÖK: Milyen távolságra volt tőlük?

TANU: Néhány méter távolságra.

ELNÖK: (Maritescu felé) Hallja-e hogyan gyilkolta meg a két földmü- vest?

ELNÖK: (tanuhoz) Agyonlőtt-e még másokat is Maritescu?

TANU: Tudok arról, hogy még másokat is agyonlőtt, másokat pedig fenyegetett és nagyon vérszomjas volt, mert még azokat is halállal fenyegette, akik vele együtt voltak a bandában.

VÁROSOK MEGTAMADÁSI TERVE

Herceanu Constantin tanu kihall- gatására került sor, aki vallomásá- ban elmondta, hogy 1949 február havának elején Tanase Ion és Voi- chita Constantin vádlottak lakására jöttek és ekkor Tanase Ion vádlott elmondta, hogy a hegyekben rejtőző terrorista banda főnöke és ott még két terrorista banda működik, amelyeket Vernichescu mérnök és Uta,

TANU: Sokat kértem őket és mint- egy egy kilométer utszakaszon követ- tem őket. Mondtam nekik, „könyö- rüljétek meg”, ők azonban megfe- nyegték és azt mondták, hogy ha nem térek vissza, agyonlőnek. Öt nap múlva megtudtam, hogy fiamat agyonlőtték.

ELNÖK: Ott volt a helyszínen?

TANU: A községi bíróval és vagy- husz emberrel voltam ott. Láttam a fiamat meggyilkolva, orr, fülek és kezek nélkül, kitépett nyelvel.

ELNÖK: Hallott-e ön arról, hogy azon a vidéken a dolgozó földműve- seket ezek a rablóvezérek terrorizál- ták?

TANU: Tudok arról, hogy Ruszka községben a dolgozó földművesek fé- lelmükben állataikat nem merték ki- hajtani az erdei legelőre.

ELNÖK: Örültek-e annak, hogy letartóztatták azokat a banditákat, akik jóra való embereket gyilkoltak meg?

TANU: Örültünk és kívánom, hogy tettesükért fessenek.

ELNÖK: Hallja-e Puschița Petre mutascu, hogy ártatlan embereket elfogott az uton, bevitte az erdőbe, hogy agyonlője őket és mintán agyon- lölte, kövekkel takarta be őket. Árván hagyott egy kisleányt.

Ezután kihallgatták Puschița Vi- chentie 19 éves tanu, aki vallomásá- ban elmondta, hogy 1948 december 25-én Blanu Spiru, több bandita ki- séretében, édesapja házába mentek élelmet kérni. Tanuak tudomása van arról, hogy 1949 február 8-án Teregovai vidéken felszólította Blanu Spiru, hogy lépjenek be ők is a bandába és harcoljanak a népi de- mokratikus rendszer ellen, amely nem kedvez a kulákoknak. Tanu elmondta vallomásában, hogy 1949 február 22-én Maritescu Romulus, Moter és Ud- reanu vádlottakkal együtt, megkötöz- ve hozták a két teregovai dolgozó földművest.

volt ezredes vezettek. Tanase Ion vádlott Moise Constantin álnéven jelentkezett nála és ilyen névre ki- állított rendőrségi bejelentőlapot is felmutatott neki. Tudomása van ar- ról is, hogy Tanase Ion vádlott pa- rancsára, röpcédulákat sokszorosí- tottak és Tanase Ion vádlott a te- mesvári közintézmények megtámadá- sára sajátkezűleg írásba foglalt tervet dolgozott ki. A terv végrehaj- tására 1949 március 18—19 napjait jelölte meg. A Tanase Ion vádlott által megszervezett és parancsára sokszorosított kiáltványokat a vád- lott futárral elküldötte Temesvárra, Aradra, Bukarestbe és Konstancára. Tanuvallomásában beismerte azt, hogy Vernichescu Aurel okleveles mezőgazda vádlottat ismeri és arról is tud, hogy nevezett terrorista csoportja Karánsebes, Resica és Lugos városok megszállását tervezte. A megszállás után úgy tervezték, hogy az első vonattal felfegyverzett em- bereket küldenek Temesvárra, akik segítséget adtak volna a Temesvár elfoglalásáért harcoló banda tagja- nak.

Vatratiu Andrei tanu kihallgatása során elmondta, hogy tudomása van arról, hogy a terrorista banda tagjai saját bandájuk két tagját ölték meg.

TANU: Puschița Petre és Baderca Iancu 1949 február 3-án Uta csoport- jába két Temesvárról jött egyetemi hallgatót vettek magukhoz, akikről

6 óra alatt 390 tonna csucsteljesítményt ért el a sarmasági Földmunkás Szakszervezet egyik munkacsoportja

SARMASÁG (Tudósítónk telefonjelentése) — A sarmasági Földmunkás Szakszervezet 17 dolgozója június 22-én csucsteljesítményt ért el: 6 óra alatt 390 tonna építési anyagot rakott ki a vasúti állomásra beérkező teherkocsikból, közel ötszörösen túlhaladva a normát. Az anyag a közelben létesítendő gabonarakár építéséhez szükséges, s az Állami Terv egyik megvalósítását biztosítja.

A csucsteljesítmény elérésében Kupás Miklós, Magyar Sándor és Demjén Bálint szegényparasztok, a szakszervezet tagjai jártak elől. A nagyszerű teljesítmény Orosz Sándor munkavezető új munkamódszerének köszönhető Orosz Sándor észszerűsítette a kirakódási munkát és maga is részt vett benne, példamutató módon.

A munkacsoport 17 tagja a hat óra alatt egyenként 917 lejt kerest, mely összeget azonnal kifizették nekik.

Az aranyosgyéresi és marosludasi járások a tordamegyei mezőgazdasági munkálatok élen

TORDA (Tudósítónktól) — A nyári mezőgazdasági munkálatok a járások közötti munkaversenyek jegyében folynak. A dolgozó földművesek, első sorban a Földmunkás Szakszervezethez tömörült földművesek folytatják lendületesen a munkát.

A megyei ideiglenes bizottsághoz beérkezett jelentés beszámol arról, hogy a megye hét járásában június 20-ig 32.841 hektár szalmagabonavetést tisztítottak meg a dolgozó földművesek. Az aranyosgyéresi és a marosludasi járások dolgozói járnak az élen. Az aranyosgyéresi járásban 9706, a marosludasi járásban pedig 9259 hektár, a tordai, a járai és a szentmihályi járásokban 5539, 4205, illetve 4080 hektár szalmagabona-

vetést tisztítottak meg. Nagy eredményeket értek el a dolgozó földművesek a kukarica, napraforgó, cukorrépa, burgonya és hagymaföldek művelésében. Összesen 38 ezer 574 hektár vetést kapáltak meg. Itt a ludasi járás dolgozó földművesei vezetnek, akik 12.233 hektárt kapáltak meg. A gyéresiék 11.941 hektár vetést végeztek el a kapálást. A további sorrend: a tordai járás, a szentmihályi, a járai, a topánfalvi és az aranyosbányai járások. A két utolsó helyezése indokolt, mert ezekben a járásokban hegyes, sziklás a talaj, szűk a termőföld és kevés a vetésterület.

A második kapálás menetét hátráltatja a kedvezőtlen időjárás.

N. M.

Nem ördögösség!

Szakszerű és tiszta kezelés megóvjja a sertésállományt

BONCHIDA (Levelezők írja) — A község dolgozó földművesei komoly formában fogták neki a községi állatállomány feljavításához. A községnek 11 darab fajtisza svájei tehene van, amelyből 5 már megborjazott. A borjak igen szépen fejlődnek és jó fajállatot ígérnek. A svájeiakon kívül 10 darab borzderes fajtehene is van a községnek. Ezek igen hasznosak, mert kitűnő tejelők és igénytelenek.

Valóságos büszkesége Bonchidának a községi bikaiállók, ahol 6 gyönyörű fajbika áll a járásuk mellett, a legjobb kezelés és a gondozás biztosítja ezeknek az apaállatoknak kiváló testi állapotát.

Az elmúlt években Bonchida baromfi-állományát majdnem teljesen kipszították a különböző baromfi-betegségek. A kipszított fajbaromfi-állomány pótlásában a község dolgozó igen szép eredményt ért el. Ebben az évben 2000 baromfit oltottak be és az oltások óta egyetlen egy baromfi sem pusztult el. Hasonló a helyzet a sertésekkel is. Az oltások és a sertésórák meszelése, állandó tisztántartása megóvjta a sertésállományt a fertőző betegségektől. Ebben az évben még egyetlen egy sertés sem hullott el.

Komoly fejlődés mutatkozik községünk juhállományában, amit 41 darab cigája kossal javítottunk fel, hogy így eleget tegyünk az Állami Terv állattenyésztésre vonatkozó célkitűzéseinek és így a kevés és gyengébb minőségű gyapjút adó racka juhokat a nemsfajtáján cigája juhokkal kereszteljük.

A községi állatállomány fejlesztésében és az állategészségügy fokozott feljavítása érdekében a község

dolgozó földműveseinek nagy segítségét adták szaktudásukkal a járási állatorvos és a községi állategészségügyőr.

BERKI SÁNDOR

Az Állami Terv megvalósításáért!

A szatmári „Unio” és a brassói „Március 6” üzemek szocialista munkaversenyének eredménye: június végére ötven új cséplőgép készül el

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) Az Állami Terv nagyszámú cséplőgép hazai előállítását írja elő. A Tervgazdálkodás Országos Központja több üzemet bízott meg cséplőgépek gyártásával, természetesen termelési képességű arányában osztva fel a munkát az egyes üzemek között. A szatmári „Unio” vagongyár és a Brassótól 20 kilométerre lévő Tohan községben működő „Március 6” üzem jelentős mennyiségű cséplőgép elkészítésére kaptak megbízást. Mindkét üzem erőteljes ütemben kezdett hozzá a nagyfontosságú mezőgazdasági gépek gyártásához. A cél az, hogy minél több cséplőgépet tudjanak leszállítani a nyári hónapok alatt, hogy az Állami Terv cséplőgépeinek jelentős része már az ezévi cséplési kampányban működésben legyenek. Ez a körülmény teszi kiemelkedő jelentőségűvé a „Március 6” üzemek versenykihívását, melyben szocialista munkaversenyre szólította a szatmári „Unio” vagongyárat.

A „Március 6” üzemek Szatmárra érkezett megbízottai annakidején hosszas tárgyalás után részle-

A szilágymegyei gép- és traktor-állomások tavaszi munkájának mérlege

NAGYKÁROLY. — (Tudósítónktól.) Nagykaroly és környéke traktorállomásainak vezetői május 20-án értekezletre ültek össze. A demokratikus pártok és tömegszervezetek képviselőinek jelenlétében visszajelentést, vetettek a tavasz folyamán végzett munkára és megbeszéltek a teendőiket.

Az értekezletet a gép- és traktor-állomások megyei igazgatója: Kedves Dénes nyitotta meg, majd a kakszentmártoni, székelyhídi és nagykarolyi mezőgazdasági gépközpont vezetőinek beszámolóit hangzottak el. Ezekből megállapítást nyert, hogy a kezdeti nehézségeket leküzdve, a gépállomások nemcsak elvégezték, hanem túl is teljesítették munkatervüket. Az állomások néhány géppel és üres épületekkel kezdtek volt meg munkájukat. Ma minden gépközpontban jól berendezett irodák, a dolgozók részére kényelmes lakószobák és jól szervezett étkezdék vannak.

A tavaszi munkák során a szocialista versenyek keretében egyes állomások nagymértékben túlhaladták a tervet. Különösen nagy lendület mutatkozott meg a nagykarolyi központ dolgozóinak versenyében. Itt csoportos és egyéni vers-

enyeket szerveztek dolgozók. Ugyancsak a verseny segítette a kakszentmártoni traktorállomás dolgozóit ahhoz, hogy munkatervüket 48 százalékkal haladják túl. Ennél az állomáson Kocsis István traktorista végzett dícséretreméltó munkát.

A következőkben a nehézségekről számoltak be a kiküldöttek. A kakszentmártoniak elmondották, hogy a tisztviselői kar nem eléggé öntudatos és ez hátráltatja a munkát. A másik hiány az, hogy nem áll meg a megfelelő számú hordó az állomás rendelkezésére. Székelyhídon rossz a kataszteri beosztás, az elaprózott parcellák okoztak nehézséget. Nagykarolyban az egyes gépkatrészek hiányát kellett leküzdjék a dolgozók. A tavaszi munka tanulságainak megbeszélése után a résztvevők megtárgyalták az őszi teendők ellátásához szükséges intézkedéseket. — Végeztül Petrut Ioan, a Román Munkáspárt nagykarolyi szervezetének titkára szólott, aki a Román Munkáspárt támogatásáról biztosította a gépállomások dolgozóit, hogy minél jobb munkát tudjanak kifejteni a dolgozó földművesek segítségével.

J. E.

A „FALVAK NÉPE” terjesztésében

Kolozskara legyen a példa!

KOLOZSKARA. — A Magyar Népi Szövetség helyi szervezete június 19-én gyűlést tartott a „Falvak Népe” terjesztésével kapcsolatban. A gyűlésen Dezméri József megyei kiküldött ismertette a „Falvak Népe” terjesztésének jelentőségét.

A gyűlésen megjelent tagok hangsúlyozták, hogy a „Falvak Népe”-t minden dolgozó földművesnek olvasnia kell. Ha a lap meghozta azt az áldozatot, hogy a 8 lejese árát leszállította 5 lejre, akkor a dolgozó földműveseknek még nagyobb példányszámban meg kell azt venniük. A falusi dolgozók nagy tömege a „Falvak Népe”-n keresztül tarthat kapcsolatot az ország többi dolgozóival. A lapból szerezhettek politikai, gazdasági és kulturális ismereteket.

A gyűlésen sokan nyomban előfizettek a „Falvak Népe”-re. Ki egyedül, ki meg szomszádjaival. Négy lapterjesztő a gyűlés után felkereste a távollévő tagokat és azokkal is ismertette a lap terjesztésének jelentőségét.

NAGYI MAGDOLNA levelező

Est írja a „PRAVDA”

„Uj uton a román falu” címmel cikket közöl a Pravda, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának napilapja. A cikket, amely többek között az alábbiakat tartalmazza, Dobrovzski írta:

„A romániai parasztság — írja a lap — évszázadok óta merész harcot folytat a szabadságért és a földért. A földesurak konokul ragaszkodtak a hatalomhoz.”

„A nagybirtokosok élen a német származású Hohenzollern dinasztia állott, ennek tulajdonában voltak a legjobb termőföldek és a leg szebb erdők. Ugyanakkor a falusi gazdaságok 75 százaléka nyomorral küzdött s több mint egymillió földművesnek nem volt egy darabka földje sem. A villanyosság és a gépek korszakának idején a parasztok arra kényserültek, hogy faekékkel műveljék meg a földet, amit nagyjából a gazdagoktól béreltek. Éhség, szegénység és irástudatlanság — ezek jutottak osztályrészül a román falunak.”

„Csak Romániának a Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása mentette meg a népet az imperialisták jármától. — írja a továbbiakban a „Pravda” —, s adta meg számára azt a lehetőséget, hogy új életet kezdjen. 1945-ben a földreform felszámolta a nagybirtokokat, jelentős korlátok közé szorította a falusi tőkésekét. E földreform nyomán 900.000 nincstelen és szegényföldműves, több mint 1.000.000 hektár szántóföldet kapott. A kormány több mint 270 gép- és traktorállomást létesített, ezeket 3000-nél több traktorral, ekével, cséplőberendezéssel és egyéb gépekkel látta el.”

A szárazság idején a Szovjetunió élelmiszer küldeményekkel sietett Románia segítségére, a mezőgazdasági színvonal növelésére pedig vetőmagvakat, műtrágyát és a legjobb szovjet mezőgazdasági gépeket küldte.”

A továbbiakban a cikkíró ismerteti az Állami Terv mezőgazdasági vonatkozású előirányzatait, majd hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió segítségével a Román Népköztársaság megteremtette traktoriparát, mely már az első évben több mint ezer gépet szállított a mezőgazdaság korszerűsítésére. Ezek után a cikkíró azt a hatalmas utat ismerteti a Pravda olvasóival, amit a Román Népköztársaság földművesei tettek meg a felszabadulás óta: Ir az önkéntes munkákról, amelyek szerte az országban folynak.

A következőkben a mezőgazdaság újjáépítéséből moritett adatokat sorol fel Dobrovzski, majd így fejezi be cikkét:

„A Román Népköztársaság dolgozói szeretettel tanulmányozzák a Szovjetunió, a világ első szocialista államának tapasztalatait. Ezek a tapasztalatok és a Szovjetunió, valamint a népi demokráciák országai népének a román népnek nyújtott baráti támogatása megkönnyíti a Román Népköztársaság dolgozóinak számára a szocialista állam építéséért folytatott harcot.”

A falu kizsákmányolói ellen folytatott harcban, a dolgozó parasztság kezében erős fegyver az „Falvak Népe”

FELVÉTEL A KOLOZSVARI GÉPIPARI FIU-KÖZÉP-ISKOLÁBA

KOLOZSVAR. — A helyi Magyar Gépipari Műszaki Fiu-Középsiskola közli, hogy az első évbe beiratkozni szándékozó tanulóknak felvételi vizsgát kell tenniük. Mindazok jelentkezhetnek, akik elvégezték az elemi iskola II-ik ciklusának 7-ik osztályát, vagy az előző években az egységes gimnázium III-ik osztályát, a régi elemi iskola 7-ik osztályát, a régi középiskola 3. vagy 4. osztályát.

A felvételi kérelmező csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, állampolgársági bizonyítványt, újraoltási bizonyítványt és iskolai bizonyítványt. Vizsgára június hó 24-én és 25-én délig lehet jelentkezni. A felvételi vizsga tárgya: román nyelvből, magyar nyelvből, matematikából és rajzból írásbeli, román nyelvből, magyar nyelvből, matematikából, alkotmánytanból, fizika-kémiából, természetrajzból és történelemből szóbeli.

A vidéki tanulókat a helybeli 1. és 2. számú Magyar Fiúliceumok internátusába helyezik el.

FELVÉTEL A FAIPARI SZAKISKOLÁBA

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Faipari Szakiskola igazgatósága közli, hogy az 1949-50. iskolai évre a beiratkozások 1949 június 27-én kezdődnek az iskola helyiségében, Terhes Gyula-utca 2. szám. Felvehetőek azok a fiúk, akik betöltötték a 14. életévüket, de nem idősebbek.

16 évnel és a régi középiskola 3. osztályát, vagy az elemi iskola 7. osztályát sikerrel elvégezték. Amennyiben a jelentkezők száma meghaladja az üres helyek számát, július 1-5. között selejtező vizsgát tartunk, amelynek tárgya a román nyelv (írásbeli is), számtan (írásbeli is), a magyar szekción magyar nyelv (írásbeli is), továbbá számtan és Románia története, valamint alkotmánytan. A magyar tagozatok a vizsgákat magyar nyelven tartják meg.

Az esetleg üresen maradó helyekre 1949 szeptember 5-10 között újabb beiratások lesznek a fenti feltételek mellett. Ugyanakkor az üres helyekre felvételi vizsgát, 4. osztályt végzett fiukat is felvesszük.

Számításba jönnek elsősorban munkás-, szegényparaszt- és kistisztviselő (legfeljebb IV. becsohlási oszt.) családok fiai. Utolsó beiratási nap június 30. Július 1-én kezdődnek meg a selejtező vizsgák. A vizsga tartama alatt azoknak a vidéki fiúknak, akik Kolozsvaron nem tudnak maguknak lakást biztosítani, az iskola szállást ad, de élelemről maguknak kell gondoskodniuk.

A tanulók hozzák magukkal a következő okmányokat: születési bizonyítványt, iskolai bizonyítványt, állampolgársági bizonyítványt, igazolást a szülők fizetéséről és vagyoni bizonyítványt a Nép-tanács pénzügyi osztályáról.

FELVÉTELI VIZSGÁLTOK A SZAMOSUJVÁRI ROMÁN-MAGYAR VE- GYES GAZDASÁGI KÖZ- IGAZGATÁSI SZAKISKOLA- BAN

A szamosujvári román-magyar vegyes gazdasági és közigazgatási szakiskola igazgatósága ezúton hozza tudomására az érdeklődőknek, hogy a felvételi vizsgákat folyó hó 24-30-a között tartják meg. Jelentkezhetnek felvételre a 7. elemi osztályt végzett növendékek, valamint azok, akik az elméleti, ipari, kereskedelmi liceumok és az egységes gimnázium III-ik osztályát sikerrel elvégezték. A felvételi vizsga tárgyai: román nyelv, számtan és anyanyelv (szóbeli és írásbeli), a RNK alkotmánya, természetrajz, vegytan, természetrajz és történelem. A vizsgára beiratkozók a következő iratokat hozzák magukkal: születési anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány, iskolai bizonyítvány és vagyoni helyzetet igazoló irat. Beiratkozási határidő folyó hó 21-e.

Iskolánk különböző intézmények és vállalatok számára képez ki műszaki kereteket. A 4. évet sikerrel végzett növendékek felsőbb iskolába iratkozhatnak. Az iskola román és magyar tagozattal működik. Vidéki növendékek számára külön fiú- és leányinternátus áll rendelkezésre. A tandíjak megállapításában a szocialista elv érvényesül, a vagyoni helyzet alapján történik. A szegény és jó előmeneteli tanulókat az állam ösztöndíjjal segíti.

ES ANTAL ISTVÁN EGYÜTTES HANGVERSENYE AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA ZENEKARÁVAL

Az évad kétségtelenül legszámtottevőbb zenei eseményének ígérkezik Dénes Vera és Antal István, a két kiváló budapesti előadóművész e hó 27-én, hétfőn este a Diákház nagytermében megtartandó együttes hangversenye. Több európai fővárosban lezajlott koncertjük után legutóbb Bukarestben arattak komoly, nagy sikert. Egyetlen kolozsvári hangversenyükön Dénes Vera Bocherini B-dur gordankaversenyét, Antal István pedig Beethoven Esz-dur zongoraversenyét játssza az Állami Magyar Opera zenekarának kíséretével. A nagy érdeklődést keltő hangversenyt a kitűnő Ciolan vezényli.

A KOLOZSVARI ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ HIVALOS TURNÉJA

Shakespeare „Othello” című drámájával.

1949 június 24, péntek, Lugos.
Június 25, szombat, Karánsebes.
Június 26, vasárnap, Szászváros.
Június 27, hétfő, Medgyes.
Június 28, kedd, Segesvár.
Június 29, szerda, Brassó.
Június 30, csütörtök, Sepsi-szentgyörgy.
Július 1, péntek, Szászrégen.
Július 2, szombat, Marosvásárhely.
Július 3, vasárnap, Aranyosgyéres.
Július 4, hétfő, Torda.
Július 5, kedd, Déa.
Július 6, szerda, Beszterce.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

GYERMEKMATRAC afrikából, teljesen új állapotban eladó, méret 140x70. Cim a kiadóban. Gr. 149
KOMPLET hálószoba eladó. Dávid Ferenc-utca 6. 4093
ELADÓ telehálószoba. Dohány-utca 4. 4091
ELADÓ szép, modern, kombinált szobaberendezés. 4090
FONOTT, mély gyermekkosci eladó. Voltaire-utca 3., I. emelet. 2-4. 4103
ELADÓK: Nagy utazókosár, porcelán mosdókaptyó, vitrin, függőlámpa, padláslomok. Gépész-utca 11. — 4107
UJ dió teleháló eladó. Grivita (Honerus)-utca 3. Bulgária-vendéglőnél. 2-8s autóbusz. 4108

ELADÓ kétszemélyes, diófurniós kókamé. Dohány-utca 4. 4112
ELADÓ TANGOHARMONIKA, 80 basszusos. Kalauz-utca 20. Tkv.
TÁSKAIRÓGEP eladó. Continental, teljesen új állapotban, 18.000 lejért. Cim: Györgyalvi-ut 69., első lakrés. Tkv.
INGATLAN-LAKÁS
NŐNEK szállást adok. Györgyalvi-ut 138. A háziasszony. 4094
VENNÉK beköltözhető kis családi házat. Előnyben III. kerületben kis kert, udvar. Cimeket a kiadóba „Kézpénz” jellegre. 4101
ELCSERELNEM 3 szobás, konyhás, fürdőszobás, kertés, egyedülálló udvaru lakásomat 2 szobás, konyhás, fürdőszobás lakással, esetleg egy nagy szobás, konyhás, fürdőszobással. Cim a kiadóban. Gr. 149
ELCSERELNEM Erzsébet-ut eleji kétszobás, összkomfortos lakásomat hasonló, kertés, udvaron egyedülálló lakással. Előnyben Andrei Muresan (Attila)-utca környéke. Cim a kiadóban. 4105

ELCSERELNEM központi, háromszobás, komfortos lakásomat hasonló kétszobással, „Nem fontos központban” jellegre cimeket kiadóba kérek. 4099
KERESÉK belvárosban vagy belvároshoz közel, háromszobás, komfortos családi házat, kisebb kerttel. „Beköltözhető” jellegre. 4104
ALLÁST KAPHAT
ESTI ELFOGLALTSÁGRA románul jólbeszélő, rutinos inkasszánst azonnali belépésre keresünk. Fizetése százalékos alapon. Jelentkezni vasárnap és hétfőn délben 12-2 óra között, Arany János-utca 9., III. emelet, 7. Tkv.

KOLONFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszorúk kikölcsonzése. „Dáhlia”, Horea-ut 35. Tkv.
KIFOGÁSTALAN női varrógépet bérbevennék. Szász F. Jolán, Szabadság-tér 6. 4077
MENYASSZONYI koszorúk, fátlyak, ruhák kikölcsonzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u 22. Tkv.
KOLOZSVARI zongorámat elcserelem magyarországgal. Cimeket „Kolozsvar” jellegre kiadóba. 4092
ELVESZETT két karkötő, a Hintzpatikától a Szabadság-tér 25-35 sz. oldalán, Molotov-Minorita utvonalon, Petőfi-utcaig. Megtalálóját, aki ismernek, adja le a „Világosság” kiadóhivatalába. Jutalomban részesül. 4010

MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: Ördög szikla. Előadások kezdete: fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Szombaton és vasárnap: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.
MAXIM GORKIJ: Ördög szikla. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Szombaton és vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.
POPULAR: A költő párjaja. — Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.
VÖRÖS CSILLAG: A győzedelmes visszatérés. Előadások: 4, 6 és 8 órakor. Belépődíj 22 lej.
UJ IDŐK: Tudomány és technika. — Alma Ata. — A vakbél. — Mescerei erdőiben. — Ösz Georgiában.
MUNKÁS: Külvárosi gyermek. A legbájosabb szovjet film. Magyar feliratok. Előadások: 5, 7 és 9 órakor.
URANIA: Nahimov tengernagy. Nagyszabású szovjet tengerészfilm. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Lasárnap, június 26-án nyílik meg a szamosfalvi sós, kénes és iszapfürdő

Meleg-fürdő, iszappakolás, hideg strandfürdő
Rendes autóbusszjárat félóránként

Középtoku Fémipari Iskola
KOLOZSVAR, TRAIAN (ARPA) UT 27

vesz

különböző szerszámokat, szerszámgépeket, műszereket és laboratorumi készülékeket
Iskolai bútor is óhajt készíttetni

Érdeklődők az iskolai titkárságánál, a hivatalos órák alatt, 7-14 óra között megtekinthetik a jegyzéket, terveket és a feltételeket

Az ajánlatok június 30-ig nyújthatók be

A Világosság kiadóhivatal felkéri az előfizető testvéreket, hogy a kiadóhivatal által megküldött csekklepon rendezzék a hátralékos, valamint a júniusi előfizetési díjalkat.

Tóth Pál
mészáros

52 éves korában június 22-én, Kolozsvarán elhunyt. Temetése június 24-én, délután 3 órakor lesz a házsongárdi köztemető kis kápolnájából.

A gyászoló család

3:0 a jövünkre!

Ez a címe a nagyszabású **STROE** zenés-revűnek, amely június 25-én, szombaton délután 5 és este 8 órakor mutatkozik be teljes fővárosi társulatával az **Állami Magyar Színházban**

Zenejét szerelte: Elly Roman
Sergiu Malagamba zenekara

Váltsa meg idejében jegyeit az AGIOT-nál, Kolozsvar, Szabadság-tér 6 szám